

PATVIRTINTA
Šiaulių „Santarvės“ vidurinės mokyklos
direktorius 2014 m. spalio 31 d.
įsakymu Nr. V-144(1.4)

MOKINIŲ MOKAMO IR NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMO ŠIAULIŲ „SANTARVĖS“ VIDURINĖJE MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių maitinimo organizavimo „Santarvės“ vidurinėje mokykloje tvarkos aprašas nustato mokinių maitinimo, vykdomo mokykloje, reikalavimus.
2. Tvarkos aprašas taikomas organizuojant ir siekiant užtikrinti sveikatai palankų mokinių maitinimą paslaugas mokykloje.
3. Sveikatai palankaus mokinių maitinimo tikslas – teikti maisto produktus, kurie užtikrintų mokinių maisto medžiagų fiziologinius poreikius, padėtų ugdyti sveikos mitybos įgūdžius
4. Maitinimas organizuojamas taip, kad būtų sudarytos sąlygos mokiniams ir bendruomenės nariams pavalgyti šilto maisto.

II. NUORODOS

5. Maitinimas mokykloje organizuojamas remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-769 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. V- 964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-165 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-337 „Dėl vaikų ir mokinių maitinimo organizavimo švietimo įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A-186 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo kainų Šiaulių miesto savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose nustatymo“; Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2009 m. rugpjūčio 20 d. sprendimu Nr. T-264 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 23 d. sprendimo Nr. T-325 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo ir mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis tvarkos aprašų patvirtinimo“ pakeitimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1026 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ pakeitimo“.

III. SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

6. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

Pietūs – tai bendrojo lavinimo mokykloje organizuojamas pagrindinis maitinimas. Gali būti laisvai pasirenkami pietūs, nemokami socialiai remtinų mokinių pietūs ir tėvų ar globėjų išpirkti mokinių pietūs.

Šiltas maistas – tai maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki jo patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 °C temperatūroje.

Valgiaraštis – tai patiekiamų vienos dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

Tausojantis patiekalas - šiltas maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekciniėje krosnelėje.

IV. MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

7. Mokykloje sudarytos sąlygos mokinių maitinimui organizuoti.
8. Maitinimą mokykloje organizuoja maitinimo paslaugų teikėjas, parinktas Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.
9. Mokyklos vadovas ir maitinimo paslaugų teikėjas yra atsakingi už šio Tvarkos aprašo laikymąsi.
10. Mokykloje kasdien turi būti organizuojami pietūs, kurių metu turi būti sudarytos sąlygos visiems pavalgyti šilto maisto. Pietūs organizuojami per ilgąsias (20 min. trukmės) pertraukas.
11. Patiekalai pietums turi būti patiekiami pagal valgiaraštį.
12. Mokykloje taip pat gali būti:
 - 12.1. papildomas socialiai remtinų mokinių maitinimas (pusryčiai, priešpiečiai ar pavakariai);
 - 12.2. laisvai pasirenkami šalti ir (ar) šilti užkandžiai.
13. Jei organizuojamas papildomas socialiai remtinų mokinių maitinimas, sudaromi papildomų maitinimų (pusryčių, priešpiečių ar pavakarių) valgiaraščiai.
14. Jei mokykloje yra galimybė laisvai pasirinkti užkandžius, užkandžiai tiekiami pagal maisto produktų asortimento sąrašus. Užkandžių asortimento sąraše yra nurodomas maisto produkto ar patiekalo pavadinimas, gamintojas bei etiketėje ar receptūros ir gamybos technologiniuose aprašymuose nurodytos sudedamosios dalys.
15. Pietų, papildomo socialiai remtinų mokinių maitinimo valgiaraščiai ir užkandžių asortimento sąrašai tvirtinami mokyklos vadovo.
16. Valgiaraščiai turi atitikti šiame Tvarkos apraše išdėstytus valgiaraščių sudarymo reikalavimus ir privalo būti derinami su Šiaulių visuomenės sveikatos centru.
17. Mokyklos direktoriaus įgaliotas asmuo prižiūri, kad mokinių maitinimas būtų organizuojamas pagal mokyklos direktoriaus patvirtintus valgiaraščius ir užkandžių asortimento sąrašus. Mokinių maitinimo organizavimo tvarką prižiūrintis specialistas kartą per savaitę pildo „Valgiaraščio ir mokinių maitinimo atitikties“ žurnalą. Nustatęs neatitikimų, mokinių maitinimo organizavimo tvarką prižiūrintis specialistas privalo nedelsdamas raštu apie tai informuoti maitinimo paslaugos teikėją ir pranešimo kopiją pateikti mokyklos vadovui. Maitinimo paslaugos teikėjas atsakingas, kad nustatyti mokinių maitinimo organizavimo trūkumai būtų pašalinti tą pačią dieną. Įgaliotas asmuo kontroliuoja patiekalų kokybę ir svorį bei tikrina, ar sutartyse numatytos maisto produktų kainos atitinka kainas, nurodytas mokėjimo dokumentuose.
18. Jei per nustatytą laiką po pranešimo raštu mokinių maitinimo organizavimo trūkumai nepašalinami, apie tai mokyklos direktorius praneša Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.
19. Valgykloje, matomoje vietoje, skelbiama:
 - 19.1. einamosios savaitės valgiaraščiai;
 - 19.2. sveikos mitybos piramidė ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija;
 - 19.3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris.

V. MOKINIŲ MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

20. Valgiaraščiai turi būti sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros maisto medžiagų ir energijos normas vaikams.

21. Valgiaraščiai sudaromi 20 darbo dienų laikotarpiui. Valgiaraščiuose prie kiekvieno patiekalo turi būti nurodyta energinė vertė (kcal) ir kiekis (g).

22. Valgiaraščiai turi būti sudaromi atsižvelgiant į mokykloje besimokančių mokinių amžių. Skiriamos dvi amžiaus grupės (6–10 metų ir 11 bei vyresnio amžiaus mokiniai).

23. Pietų patiekalą turi sudaryti: karštas patiekalas iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštiniai, pienas ir pieno produktai) ir daug angliavandenių turinčių produktų (bulvės, makaronai, kruopos ir pan.), daržovės/vaisiai arba jų salotos, duona (rekomenduojama ruginė) ir gėrimas (rekomenduojama sultys).

24. Pietų metu turi būti patiekiami pasirinkti 1–3 karšti tos pačios maisto produktų kategorijos karšti pietų patiekalai (mėsos, paukštienos, žuvies, daržovių ar miltų/bulvių/varškės). Prie karštų patiekalų gali būti siūlomi keli garnyrai (ryžiai, bulvės ir pan.), kuriuos mokiniai galėtų pasirinkti laisvai.

25. Vienas iš karštų pietų patiekalų turi būti tausojantis virškinimo sistemą.

26. Tas pats karštas pietų patiekalas neturi būti tiekiamas dažniau nei kartą per savaitę.

27. Valgymo metu ant stalų neturi būti padėta druskos, pipirų ir garstyčių.

28. Mokiniais maitinti negali būti tiekiamos šios maisto produktų grupės: bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai, saldainiai ir šokolado gaminiai, konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu, sūrūs gaminiai (kuriuose druskos daugiau kaip 1g/100g) maisto produktai bei kramtomoji guma su maisto priedais, gazuoti gėrimai, energiniai gėrimai, gėrimai ir maisto produktai, pagaminti iš (arba kurių sudėtyje yra) kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto, cikorijos, gilių ar grūdų gėrimai (kavos pakaitalai) kisieliai, sultinių, padažų koncentratai, rūkyta žuvis, konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai (išskyrus vasaros stovyklų metu ar sudarant maisto paketus į namus), nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai, žlėgtainiai, mechaniškai atskirta mėsa ir jos gaminiai, subproduktai ir jų gaminiai, išskyrus liežuvius ir kepenis, maisto papildai, maistas, pagamintas iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) arba maistas, į kurio sudėtį įeina GMO.

29. Mokiniais maitinti rekomenduojami šie maisto produktai: daržovės, bulvės, vaisiai, uogos ir jų patiekalai, sultys (išskyrus citrusinių vaisių ir vynuogių); grūdiniai (duonos gaminiai, kruopų produktai) ir ankštiniai produktai; pienas ir pieno produktai; nemalta liesa mėsa, liesos mėsos produktai neužšaldyti; žuvis ir jos produktai neužšaldyti; augalinis aliejus, kiaušiniai, geriamasis vanduo ir natūralus mineralinis bei šaltinio vanduo (negazuoti). Maisto produktus rekomenduojama tiekti iš ekologinės gamybos ūkių ar išskirtinės kokybės produktų gamintojų.

VI. MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

30. Mokyklos vadovas skiria asmenį už nemokamo maitinimo organizavimą mokykloje, kuris:

30.1. kontroliuoja mokinių nemokamo maitinimo organizavimą mokykloje;

30.2. pildo mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalą;

30.3. organizuoja informacijos apie nemokamo maitinimo skyrimo sąlygas, teikimą mokinių tėvams, globėjams (rūpintojams).

31. Nemokamas maitinimas mokiniams teikiamas:

31.1. toje mokykloje, kurioje mokinys mokosi, neatsižvelgiant į jo gyvenamąją vietą;

31.2. nemokami priešpiečiai ir pietūs vaikams skiriami nuo informacijos apie priimtą sprendimą gavimo mokykloje kitos dienos iki kalendorių metų arba mokslo metų pabaigos.

32. Mokiniui pakeitus mokyklą, nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradedamas teikti nuo pirmosios mokymosi joje dienos. Ankstesnė mokykla pateikia pažymą apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą.

33. Mokinių nemokamo maitinimo registravimo žurnalas mokiniui pakeitus mokyklą koreguojamas tokia tvarka:

33.1. vietoj nemokamo maitinimo negali būti skiriami pinigai;

33.2. nemokami pietūs organizuojami mokykloje mokslo metų dienomis. Poilsio, švenčių, atostogų dienomis per mokslo metus nemokami pusryčiai ir pietūs neorganizuojami, mokinio ligos atveju neteikiami.

33.3. Mokiniui, kuriam yra paskirtas mokymas namuose arba savarankiškas mokymasis nemokamas maitinimas gali būti organizuojamas, jeigu mokinys gali ateiti pats į mokyklos valgyklą pavalgyti.

VIII. TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

34. Mokyklos direktorius:

34.1. atsako už mokinių nemokamą maitinimą mokykloje;

34.2. atsako už valstybės biudžeto lėšų, skiriamų nemokamam maitinimui, tikslingą panaudojimą ir apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka.

35. Mokyklos socialinis pedagogas:

35.1. teikia Socialinės paramos skyriui informaciją apie mokinius, išvykusius mokytis į kitas įstaigas;

35.2. parengia mokinių, kurie maitinami nemokamai, lankomumo apskaitos žiniaraštį, kurį per 5 darbo dienas pateikia Socialinės paramos skyriui.

35.3. Kiekvieno mėnesio pirmą darbo dieną pateikia valgyklos darbuotojoms nemokamai maitinamų mokinių sąrašą, kuriame kiekvieną dieną daromos atžymos, jog mokinys atsiėmė nemokamą maitinimą. Vadovaujantis šiomis atžymomis pildomas lankomumo apskaitos žiniaraštis.